

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/akcja-ab/70203,Katyn-i-Palmiry-1940.html>

DODATEK SPECJALNY
IPNI
GAZETA POLSKA
NIEZALEŻNA
MIECIEC NARO

KATYŃ I PALMIRY 1940

Sowiecka i niemiecka polityka okupacyjna na podbitych w 1939 r. terenach Polski była podobna. Jej cel stanowiło przekształcenie miejscowej ludności w niewolniczą siłę roboczą. Wszelki opór łamano brutalną siłą i terrorem. Eks-terminacji mieli podlegać ci, którzy stanowili zagrożenie dla okupantów, przedstawiciele polskich elit: inteligencja, ziemiaństwo, kler katolicki, oficerowie i działacze polityczni. Wśród tych ostatnich najbardziej tępieno działaczy Obozu Narodowego jako ideowych antykomunistów i przeciwników Niemiec. Sprawą niewyjaśnioną pozostaje kwestia współpracy sowiecko-niemieckiej w dziele walki z polskością. Faktem jest, iż sowieci i nazisli w podobnym czasie podjęli decyzję o przeprowadzeniu Akcji „AB” oraz wymordowaniu polskich oficerów internowanych w Kozelsku i innych obozach. Koincydencja czasu była nieprzypadkowa. W okresie od października 1939 r. do marca 1940 r. odbyło się kilka dwustronnych konferencji (m.in. we Lwowie, Krakowie i Zakopanem), gdzie funkcjonariusze gestapo i NKWD wymieniali doświadczenia na temat zwalczania polskiej irredenty. Pionem tych debat były masowe mordy, które symbolizują dziś nazwy: Palmiry i Katyń.

Sowiecka zbrodnia na polskich oficerach

Paweł Kosiński, IPN Warszawa

Kiedy bolszewicy aparatczy przekali się, że przetrzymując więźniów wziętych do niewoli we wrześniu 1939 r. polskich oficerów nie podda się ich zabiciom indoktrynacyjnym, w kierownictwie NKWD zaczęto zastanawiać się nad „rozładowaniem” obozów internowania.

W ten zawołany sposób określano w sowieckich dokumentach dyskusję w sprawie wymordowania polskich jeń-

ców. Decydujące znaczenie dla przebiegu wspomnianych konsultacji miało pismo ludowego komisarza spraw wewnętrznych Ławrientija Berii skierowane na początku marca 1940 r. do KC WKP(b) na rsec „towarzysza Stalina”. Zawarta w nim propozycja „likwidacji” Polaków miała objąć 14,7 tys. jeńców przetrzymywanych w obozach w Kozelsku, Starobielsku i Ostaszkowie oraz około 10 tys. więźniów przetrzymywa-

nych na terenie tzw. zachodniej Białorusi i Ukrainy. Członkowie Biura Politycznego KC pozytywnie rozpatrzyli wniosek Berii 5 marca 1940 r. Ludzie ci, działając w imieniu ZSRS, podjęli decyzję o wymordowaniu ok. 25 tys. osób. Wszelkie czynności związane z realizacją zbrodnicego pomysłu, poczynając od kwalifikacji na listy śmierci, kończąc na rozstrzelaniu, powierzono funkcyj-

Katyń i Palmiry 1940

OKRES HISTORYCZNY

(1939-1945) II wojna światowa

04.04.2008

COFNIJ SIĘ